

Ανησυχία για το μέλλον των προσκυνημάτων και της Ορθόδοξης κληρονομιάς στο Κοσσυφοπέδιο

[Πατριαρχία](#) / [Πατριαρχείο Σερβίας](#)

Το φλέγον ζήτημα της παρουσίας και της πνευματικής κληρονομιάς της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Σερβίας στο [Κοσσυφοπέδιο](#) φαίνεται να εισέρχεται σε μία νέα, ιδιαίτερα κρίσιμη φάση. Σύμφωνα με αναλύσεις και τοποθετήσεις ειδικών, η εφαρμογή του λεγόμενου «Νόμου περί αλλοδαπών», που έχει ανακοινωθεί ότι θα τεθεί σε πλήρη ισχύ στις 15 Μαρτίου από τις αρχές της Πρίστινα, ενδέχεται να επηρεάσει άμεσα την Εκκλησία, τη διαμονή κληρικών και μοναχών, αλλά και την πρόσβαση των πιστών στα προσκυνήματα.

Όπως επισημαίνουν αναλυτές, ο συγκεκριμένος νόμος μπορεί να αποτελέσει εργαλείο για την επιβολή περιορισμών σε πρόσωπα που δραστηριοποιούνται σε

θεσμούς οι οποίοι συνδέονται με τη σερβική παρουσία στην περιοχή, όπως η Εκκλησία, η εκπαίδευση και η υγεία. Μιλώντας στην σερβική εφημερίδα *“Politika”*, ο ιστορικός Αλεξάνταρ Ράκοβιτς υποστηρίζει ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία της Σερβίας αποτελεί βασικό πυλώνα της πολιτιστικής και εθνικής ταυτότητας των Σέρβων στο Κοσσυφοπέδιο και εκτιμά ότι ο νόμος αυτός θα μπορούσε να δημιουργήσει ένα κλίμα ανασφάλειας για τον κλήρο και τους πιστούς.

Σύμφωνα με τον ίδιο, ενδέχεται να ανοίξει ο δρόμος για διοικητικά μέτρα που θα περιορίζουν την παρουσία κληρικών ή εργαζομένων. Όπως τονίζει, τέτοιες εξελίξεις θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αυξημένη πίεση προς τη σερβική κοινότητα της περιοχής.

Επιθέσεις σε προσκυνήματα και πολιτιστική κληρονομιά

Η συζήτηση αυτή αναζωπυρώνεται και από πρόσφατες αναφορές για περιστατικά βεβήλωσης ή καταστροφής εκκλησιαστικών μνημείων. Μιλώντας στην κρατική Ραδιοτηλεόραση της Σερβίας *RTS*, η ιστορικός τέχνης Γιασμίνα Τσίριτς σημειώνει ότι οι επιθέσεις σε ναούς και μοναστήρια δεν αποτελούν απλώς πράξεις βανδαλισμού, αλλά πλήγμα στην πολιτιστική και θρησκευτική κληρονομιά της περιοχής.

Υπενθυμίζεται ότι κατά τις τελευταίες δεκαετίες εκατοντάδες ορθόδοξοι ναοί και μοναστήρια στο Κοσσυφοπέδιο έχουν υποστεί ζημιές ή καταστροφές, ιδιαίτερα

κατά τις συγκρούσεις της δεκαετίας του 1990 και το πογκρόμ του Μαρτίου του 2004. Παράλληλα, σημαντικά προσκυνήματα όπως η Παναγία Λιέβισκα και η Μονή Γκρατσάνιτσα, τα οποία προστατεύονται από την UNESCO, έχουν επίσης υποστεί φθορές.

Οι ειδικοί τονίζουν ότι η καταστροφή τεκμηρίων συχνά συνοδεύεται από προσπάθειες αναθεώρησης της ιστορίας. Η εξαφάνιση αρχιτεκτονικών στοιχείων δημιουργεί, όπως επισημαίνεται, πρόσφορο έδαφος για την εμφάνιση νέων ιστορικών μαρτυριών που αμφισβητούν την ιστορική παρουσία της σερβικής εκκλησιαστικής παράδοσης στην περιοχή.

Η ιστορική διάσταση

Η παρουσία της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Σερβίας στο Κοσσυφοπέδιο συνδέεται με τη μεσαιωνική περίοδο του σερβικού κράτους και ιδιαίτερα με τη δυναστεία των Νεμάνιτς. Πολλά από τα σημαντικότερα μοναστικά συγκροτήματα της περιοχής ιδρύθηκαν κατά τον 13ο και 14ο αιώνα, όπως η Μονή Γκρατσάνιτσα και η Μονή Αγίου Στεφάνου στη Μπάνισκα.

Ιστορικές πηγές, όπως χρυσόβουλα και ιδρυτικές πράξεις βασιλέων, καταγράφουν λεπτομερώς την ίδρυση και τη λειτουργία αυτών των μοναστηριών. Οι πηγές αυτές αποτελούν σημαντικά τεκμήρια για την ιστορική παρουσία του σερβικού κράτους και της Εκκλησίας στην περιοχή.

Περιουσιακό ζήτημα και ευρύτερες διαστάσεις

Ένας ακόμη παράγοντας που συνδέεται με την ένταση γύρω από την παρουσία της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Σερβίας αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς γης και περιουσιών. Σύμφωνα με στοιχεία της κυβέρνησης της Σερβίας, περίπου το 58% της συνολικής έκτασης του Κοσσυφοπεδίου ανήκει, με διάφορες μορφές ιδιοκτησίας, στο σερβικό κράτος, στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Σερβίας ή σε Σέρβους πολίτες.

Η ιδιωτική περιουσία Σέρβων και της Εκκλησίας καλύπτει περίπου το 15% της συνολικής έκτασης της περιοχής, ενώ σημαντικά τμήματα γης ανήκουν επίσης σε επιχειρήσεις που είναι καταγεγραμμένες στη Σερβία.

Το ζήτημα αυτό προσδίδει στο θέμα και οικονομικές διαστάσεις, πέρα από τις ιστορικές και θρησκευτικές και αποτελεί έναν ακόμη παράγοντα έντασης που μπορεί να κλιμακώσει περαιτέρω την ήδη εύθραυστη κατάσταση στην περιοχή.

Η εξέλιξη της κατάστασης αναμένεται να παρακολουθείται στενά τόσο από τις τοπικές κοινότητες όσο και από τη διεθνή κοινότητα, καθώς η προστασία των προσκυνημάτων και των μνημείων πολιτισμού παραμένει κρίσιμο ζήτημα για τη διατήρηση της ιστορικής μνήμης και της θρησκευτικής ελευθερίας στην περιοχή.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ: [Ανησυχία της Ιεράς Επισκοπής Ράσκακ και Πριζρένης για τους κανονισμούς περί «αλλοδαπών» στο Κοσσυφοπέδιο](#)